

دانشگاه شهید چمران اهواز
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی
طرح درس ویژه درس‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه

نام و نام خانوادگی استاد: سید مرتضی افقه	مرتبۀ علمی: دانشیار	آدرس ایمیل: m.afghah@scu.ac.ir
دانشکده: اقتصاد و علوم اجتماعی	گروه: اقتصاد	نیمسال تحصیلی: همه ترم ها
دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد	نام درس: اقتصاد توسعه	تعداد واحد: ۳
<p>جایگاه درس در برنامه درسی دوره: دانشجویان می توانند به منظور آماده سازی درس سمینار این درس را اخذ نمایند.</p>		
<p>هدف کلی: هدف اصلی در این درس آشنایی دانشجویان با جدیدترین تعاریف رشد و توسعه و مباحث جاری مرتبط با شورهای در حال توسعه.</p>		
<p>اهداف یادگیری: انتظار این است که دانشجویان بعد از این درس به موارد زیر تسلط کافی داشته باشند:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- مفهوم رشد و توسعه در ادبیات جاری ۲- ویژگی های کشورهای در حال توسعه ۳- فقر و توزیع درآمد ۴- نقش عوامل مختلف (نیروی انسانی، سرمایه و منابع مالی) و بخش های مختلف اقتصادی (کشاورزی، دولت، روابط خارجی) بر توسعه کشورهای در حال توسعه 		
<p>رفتار ورودی: دانشجویان برای ورود به دوره می بایست به مبانی نظری درس اقتصاد خرد، اقتصاد کلان، تسلط کافی داشته باشند.</p>		
<p>مواد و امکانات آموزشی: کتاب، لپتاپ و دسترسی به اینترنت</p>		
<p>روش تدریس: روش تدریس درس اقتصاد توسعه از نوع تعاملی و اکتشافی است و دانشجویان باید به صورت مستمر در کلاس درس حضور فعال داشته و با مطالعه ی قبلی در مباحث کلاسی مشارکت داشته باشند. همچنین فعالیت های پژوهشی متعددی در رابطه با سرفصل های درس را در طول ترم ارائه نمایند.</p>		
<p>وظایف دانشجویان:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- حضور فعال در کلاس های درس ۲- مطالعه و پژوهش گسترده پیرامون موضوعاتی که برایشان تعیین می شود. ۳- مشارکت در مباحث کلاسی از منظر تناسب تئوری های طرح شده با ساختارهای موجود کشور. ۴- تهیه آخرین مطالعات و تحقیقات (مقالات، سمینارها، کتاب ها) مرتبط با موضوعات مورد مطالعه 		
<p>شیوه آزمون و ارزیابی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - امتحان پایان ترم ۵۰ درصد - ارائه های سمینارهای کلاسی ۳۰ درصد - مشارکت در مباحث کلاس ۲۰ درصد 		

منابع درس:

۱. مطالبی که خودم تهیه کرده ام در زمینه مفهوم توسعه
۲. توسعه اقتصادی مایکل تودارو، ترجمه وحید محمودی
۳. توسعه اقتصادی، گیلیس و دیگران
4. Todaro, Michael P., Stephen C. Smith, Economic Development, 12th Edition, Pearson, 2015.
5. Thirlwall, A P, and Pacheco-Lopez, Penelope, Economics of Development, Tenth Edition, Macmillan Education, Palgrave, ۲۰۱۷.

سرفصل درس:

هفته اول	چرا درک صحیح از مفهوم توسعه مهم است؟ مفهوم توسعه در ادبیات جاری مروری تحلیلی-تاریخی بر روند تکامل مفهوم توسعه
هفته دوم	واژه شناسی توسعه اقتصادی مفهوم عقب ماندگی تقسیم بندی کشورها براساس درجه ی توسعه توسعه پایدار
هفته سوم	مفهوم توسعه اقتصادی: مروری تاریخی نقش ارزش ها در تعریف توسعه تعریف توسعه از دید سیرز (Seers)
هفته چهارم	تحول در مفهوم توسعه از دیدگاه گولت (Goulet): معیشت: قدرت تأمین نیازهای اساسی، اعتماد به نفس: انسان بودن، آزادی از قیدبندگی: قادر به انتخاب بودن
هفته پنجم	تعریف آماری سن از توسعه تعریف توسعه از دید تودارو و تیرل وال مقایسه مفهوم رشد و توسعه
هفته ششم	پیش نیازهای توسعه: تغییر نگرش جامعه: خواست توسعه؛ پذیرش هزینه های توسعه؛ تجهیز علمی جامعه
هفته هفتم	فقر و توزیع درآمد

هفته ی هشتم

جمعیت و نیروی انسانی

هفته ی نهم

شهرنشینی و مهاجرت

هفته ی دهم

شهرنشینی و مهاجرت

هفته ی یازدهم

سرمایه انسانی: بهداشت و توسعه

هفته ی دوازدهم

سرمایه انسانی: آموزش و توسعه

هفته ی سیزدهم

نقش فرهنگ در توسعه

هفته ی چهاردهم

نقش دین در توسعه

هفته ی پانزدهم

نقش سنت در توسعه

هفته ی شانزدهم

جمعبندی مباحث